

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

Zrušeno podle RMV ČSR č. 27/1973
Zrušeno podle RMV ČSR č. 25/1973

Výtisk č. 11

A6-675

~~TAJNÉ~~

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1958

V Praze dne 12. prosince 1958

Číslo 166

O B S A H : 172. Statut hlavní správy Veřejné bezpečnosti
- vydání.

172

Statut hlavní správy Veřejné bezpečnosti - vydání

V důsledku organizačních změn ve Veřejné bezpečnosti vydávám v příloze tohoto rozkazu nový Statut hlavní správy Veřejné bezpečnosti.

U k l á d á m

náčelníku hlavní správy VB seznámit v potřebném rozsahu se Statu-
tem HS-VB příslušníky Veřejné bezpečnosti.

Současně ruším dosud platný Statut HS-VB, který byl vydán v příloze
č. 2 k čl. 32 TRMV č. 32 ze dne 1. března 1956.

Č. N/Kt-1372/1957.

Ministr vnitra
Rudolf Barák v.r.

Obdrželi: ministr vnitra
náměstci ministra vnitra
HS-VB, KS-MV, S-VB, OŽO-VB, školy, SK-MV,
MS-VB Praha a inspekce ministra vnitra

Tento výtisk rozkazu ministra vnitra s originá-
lem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá:

por. Štavel

Záznam k provedení rozkazu

Náčelník součástí: _____ Zástupci: _____

Další funkcionáři: _____

Ostatní příslušní pracovníci byli se statutem seznámeni dne _____

(jakým způsobem) _____

Zrušení dosavadního Statutu v příl. č. 2 TRMV č. 32/56 poznamenal: _____

S T A T U T

hlavní správy Veřejné bezpečnosti.

HLAVA I.

Všeobecná část

1/ Veřejná bezpečnost (VB) je povolána bděle ochraňovat a bedlivě střežit proti úkladům nepřátelských a zločineckých živlů zájmy lidu, majetek v socialistickém vlastnictví a majetek dobrovolných organizací a zajišťovat osobní nedotknutelnost občanů i jejich majetku.

VB je povinna udržovat veřejný pořádek, zajišťující nerušenou práci a odpočinek pracujícího lidu.

HLAVA II.

Organizační struktura hlavní správy Veřejné bezpečnosti

2/ Hlavní správa Veřejné bezpečnosti (HS-VB) je součástí ministerstva vnitra. Je bezprostředně podřízena ministru vnitra a jeho náměstkovi pro VB. K zajištění nejlepšího řízení práce podřízených součástí VB zřizují se na HS-VB tyto správy a odbory:

- a/ inspekce náčelníka HS-VB
- b/ vnitřní odbor
- c/ správa VB na železnici
- d/ odbor boje proti kriminálním trestným činům
- e/ odbor boje proti rozkrádání a spekulaci
- f/ odbor vnější a dopravní služby
- g/ odbor vyšetřovací
- h/ odbor operativně pátrací a povolovací
- ch/ kriminalistický ústav
- i/ odbor zabraniční a občanských průkazů
- j/ odbor statisticko-evidenční
- k/ odbor kádrový
- l/ odbor politický

HLAVA III.

Náplň práce správ a odborů HS-VB

3/ Inspekce náčelníka HS-VB:

Provádí kontrolu přesného a včasného plnění rozkazů a směrnic ministra vnitra a jeho náměstka pro VB, které se týkají práce Veřejné

bezpečnosti, jakož i rozkazů a směrnic náčelníka HS-VB. Prověřuje stav práce v součástech VB, provádí rozborů a předkládá návrhy na odstranění zjištěných nedostatků a zevšeobecnování zkušeností z této práce. Vykonává jednotlivé příkazy náčelníka HS-VB.

4/ Vnitřní odbory:

Řídí, organizuje a kontroluje práci spojenou s evidováním, včasným doručováním a oběhem služební korespondence, rozkazů, směrnic ministra vnitra, jeho náměstka pro VB a náčelníka HS-VB. Provádí dozorčí službu, administrativně hospodářskou činnost a vyřizuje stížnosti a žádosti občanů. Vede zápisy z porad štábu a dohlíží na plnění úkolů, vyplývajících z těchto porad. Zajišťuje utajení všech písemností, které nemají být prozrazeny. Řídí a kontroluje administrativní práce vnitřních oddělení (skupin) na podřízených součástech. Provádí agendu MOB a CO ve spolupráci s odborem vnější a dopravní služby HS-VB.

5/ Správa VB na železnici:

Vede boj proti rozkrádání, spekulaci a pašování a proti kriminálním trestným činům v železniční dopravě, zajišťuje veřejný pořádek a bezpečnost na železnici, vyšetřuje nebezpečné trestné činy a složité skupinové případy, přesahující rámec oblastních železničních odborů VB; řídí a vede pátrání po známých pachatelích trestných činů a po odcizených věcech. Řídí a kontroluje činnost podřízených součástí VBŽ, při čemž se řídí Statutem součástí VB na železnici (viz příloha č.2).

6/ Odbor boje proti kriminálním trestným činům:

Organizuje a řídí preventivní činnost, zaměřenou na předcházení a zamezování trestné činnosti, jako vražd, loupeží, výtržností, těžkých ublížení na zdraví, mravnostních deliktů a prostituce, opilství, krádeží všeho druhu, podvodů, zpronevěr, hazardních her a trestné činnosti mládeže.

Zajišťuje a kontroluje činnost podřízených součástí v objasňování všech spáchaných kriminálních trestných činů. Koordinuje případy celostátního rozsahu a připravuje celostátní akce, při čemž nejnebezpečnější recidivisty aktivně rozpracovává.

Soustavně pečuje o vytvoření pružného, spolehlivého a akceschopného agenturního aparátu, schopného pronikat do zločineckého prostředí a zamezovat činnosti zločineckých živlů. Pachatele trestných činů podchycuje do operativní evidence a aktivně je rozpracovává.

Sleduje a zajišťuje řádný chod hlásné služby v problematice kriminálních trestných činů; v tom směru buduje a vyhodnocuje celostátní operativní taktické evidence.

Provádí rozborů trestné činnosti, zkoumá příčiny, které napomáhají jejímu vzniku a činí opatření k jejich odstranění. Zevšeobecnuje nově zjištěné formy trestné činnosti a osvědčené prostředky k jejich likvidaci.

Organizuje odbornou přípravu psovodů a výcvik služebních psů a řídí práci všech ostatních psovodů na podřízených součástech VB.

7/ Odbor boje proti rozkrádání a spekulaci:

Organizuje a provádí preventivní činnost k zamezení rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, spekulaci všeho druhu a jiných trestných činů ve všech úsecích národního a družstevního hospodářství.

a státní správě, jako sabotáží, padělání peněz a dokladů, úplatkářství, porušení povinností veřejného činitele, pašeráctví apod.

Provádí rozbor trestné činnosti a odhaluje její příčiny, informuje a činí návrhy příslušným stranickým a ostatním orgánům k odstranění těchto příčin.

Zevšeobecňuje zkušenosti z vlastní práce i práce podřízených součástí VB, kterým pomáhá po všech stránkách agenturně operativní práce, včetně soustavné péče o upevňování agenturního aparátu, výchovy a řízení agentury. V této práci podřízené součásti VB též usměrňuje a kontroluje.

Sleduje hospodářské objekty socialistického sektoru, v nichž je dána možnost provádění trestné činnosti nebo je v nich taková trestná činnost prováděna a zkoumá kanály všech forem rozkrádání, pašování nebo zdroje předmětů spekulace. K tomu buduje i vlastní agenturu k odhalování trestné činnosti a zjištěné osoby, připravující nebo provádějící trestnou činnost aktivně rozpracovává.

Při každém služebním styku, při prověrkách práce, pomoci v konkrétních případech a podobně prakticky vychovává operativní pracovníky.

B/ Odbor vnější a dopravní služby:

Řídí a usměrňuje práci orgánů vnější a dopravní služby k zajištění veřejného pořádku, dopravní bezpečnosti a v boji proti trestné činnosti. Za tím účelem organizuje z nejbližších vrstev pracujících pomocné síly (Pomocná stráž VB, Pomocná služba DI a důvěrníci).

Dbá, aby hlídkoví příslušníci a okrskoví zmocněnci byli soustavně zaměřováni na boj proti rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví a spekulaci, na odhalování drobných kriminálních trestných činů a pátrání po hledaných osobách. Vyhodnocuje činnost orgánů vnější služby v rozsahu trestního zákona správního.

Organizuje dozor na hraniční režim v úseku státních hranic s SSSR, Polskou lidovou republikou a Maďarskou lidovou republikou. Vyhodnocuje a řídí činnost pohraničních oddělení VB a oddělení pasové kontroly v těchto úsecích. Usměrňuje činnost hraničních zmocněnců VB.

Organizuje a řídí službu poříčních oddílů a eskortní službu VB. Organizuje práci VB v podmínkách civilní obrany podle zvláštních směrnic.

Ve spolupráci s politickým odborem zajišťuje výchovu pomocných sil a občanů k zajištění úkolů Veřejné bezpečnosti.

Organizuje a usměrňuje bezpečnostní opatření při požárech, povodních, epidemiích apod.

Organizuje a řídí střežení cel předběžného zadržení.

Zajišťuje pořádek v silničním provozu. Sleduje dopravní ruch, organizuje řízení silničního provozu a předkládá ústředním úřadům a orgánům návrhy na zajištění tohoto provozu.

Vede boj proti silničním dopravním nehodám a jejich následkům a činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Ve spolupráci s politickým odborem HS-VB organizuje masovou propagační práci mezi řidiči a občany k zajištění bezpečnosti silničního provozu. Vyhodnocuje statistiku bezpečnosti silničního provozu.

Řídí a organizuje provádění technických prohlídek motorových vozidel a dozor na jejich technický stav a udržování. Vyhodnocuje výsledky pravidelných technických prohlídek a předkládá příslušným orgánům zprávy a návrhy na potřebná opatření ke zlepšení technického stavu motorových vozidel. Dohlíží na provádění výcviku a školení řidičů a učitelů pro řidiče motorových vozidel a na provádění zkoušek jejich odborné způsobilosti. Organizuje a kontroluje vedení evidence motorových vozidel a jejich řidičů. Dohlíží na vydávání řidičských průkazů, státních poznávacích značek a šokladů k vozidlům.

Dohlíží na trestání dopravních přestupků řidičů motorových vozidel a jiných uživatelů silnic.

Rozhoduje o odvoláních a stížnostech proti rozhodnutím podřízených dopravních inspektorátů.

Po linii vnější a dopravní služby řídí a kontroluje práci podřízených součástí.

9/ Vyšetřovací odbor:

Vyšetřuje zvláště nebezpečné trestné činy a složité skupinové případy celostátního významu včetně dopravních nehod.

Řídí a kontroluje vyšetřování na podřízených součástech.

Dbá na dodržování stanovených vyšetřovacích lhůt, zejména ve věcech vazebních.

Dohlíží na dodržování socialistické zákonnosti ve vyšetřovacích součástech VB. Kontroluje odůvodněnost zavedení vyšetřování, vazeb, osobních a domovních prohlídek a objektivnost vyšetřování. Dbá o hluboké, všestranné a kvalitní vyšetřování trestných činů, které by zajišťovalo zjištění a usvědčení všech pachatelů a spolupachatelů.

10/ Operativně pátrací a povolovací odbor:

Řídí a provádí pátrání po pachatelích zvláště nebezpečných trestných činů, cizincích, osobách bez státní příslušnosti, osobách uprchlých z věznic a nápravně pracovních táborů, osobách úmyslně se vyhýbajících zákonné vyživovací povinnosti a po osobách, ukrývajících se před trestním stíháním nebo výkonem trestu.

Pátrání po pachatelích provádí v těch případech, kdy jejich totožnost je známa. Poskytuje pomoc odborům boje proti kriminálním trestným činům a boje proti rozkrádání a spekulaci při pátrání po odcizených cenných předmětech.

Vede kartotéku osob vyhlášených k pátrání. Vede agenturně pátrací spisy a vydává pátrací oběžníky. Provádí ustanovku a sledování.

Vydává povolení a oprávnění na nákup, držení, převoz a používání zbraní, výbušnin, rozmnožovacích přístrojů a jedů. Vede operativní evidenci uživatelů a objektů těchto nebezpečných látek a předmětů. Agenturou, důvěrníky a kontrolami zajišťuje, aby tyto předměty nebyly zneužívány k nezákonným účelům.

Dohlíží na zachovávání předpisů o používání těchto látek a dbá, aby s výbušninami, zbraněmi, rozmnožovacími přístroji a jedy pracovaly spolehlivé osoby.

Operativně a kontrolami dohlíží na provozovny polygrafického průmyslu a rytecké dílny pro výrobu razítek se státním znakem.

Preventivně dbá na zajištění skladů výbušnin, zbraní a jedů a při zjištění závad činí urychlená opatření k nápravě. Spolupůsobí ve všech jednáních, týkajících se výbušnin, zbraní a jedů.

Vede boj proti držitelům ilegálních zbraní, výbušnin a jedů. Spolupůsobí agenturou a kontrolami při zajištění komorových odstřelů. Organizuje a řídí pátrání po ztracených a odcizených zbraních ve spolupráci s ostatními službami VB.

Po své linii řídí a kontroluje činnost podřízených součástí VB.

11/ Kriminalistický ústav:

Řídí výkon kriminalistické práce ve VB. Provádí znalecké posudky v oboru technické kriminalistiky pro všechny orgány ministerstva vnitra i na dožádání prokuratur a soudů, rovněž všechny identifikační práce z hlediska daktyloskopie.

Posílá své pracovníky podle závažnosti případů a speciálnosti trestných činů na místa, kde trestný čin byl spáchán. Zevšeobecňuje vědecko-technickou práci VB pomocí vydávaných učebních textů a časopisu "Kriminolistický sborník".

Zavádí a propaguje používání vědecko-technických prostředků v boji s trestnou činností. Organizuje kriminalistický kabinet hlavní správy VB, a udržuje styk s vědeckými institucemi v oboru kriminalistiky.

Předchází úrazům odstraňováním výbušnin a munice školenými pracovníky VB.

12/ Odbor zahraniční a občanských průkazů:

Řídí a kontroluje práci odborů, oddělení a skupin zahraniční agendy a občanských průkazů na podřízených útvarech VB. Přitom uplatňuje hlediska a potřeby operativních součástí ministerstva vnitra a Veřejné bezpečnosti.

A/ Po linii zahraniční agendy řídí a kontroluje:

- a/ přijímání a prověřování žádostí čs. občanů o
  - povolení cesty do zahraničí,
  - vydání propustky do hraničního a zakázaného pásma,
  - vydání propustky do oblasti malého pohraničního styku a turistické oblasti Vysokých Tater;
- b/ povolování soukromých a turistických cest čs. občanů do SSSR a lidově demokratických států a vystavování k tomu potřebných cestovních dokladů;
- c/ ohlašovací a pobytovou agendu cizích státních příslušníků a osob bez státní příslušnosti, jak trvale, tak i přechodně se zdržujících na čs. území a vystavování jim potřebných zpětných nebo výjezdních víz.

Vydává průkazy pro přestup státních hranic do místně omezené vzdálenosti.

Vydává povolení k rozmluvě na čs. státní hranici.

Vystavuje cestovní doklady pro cesty do SSSR a lidově demokratických států

- vojákům z povolání a jejich rodinným příslušníkům, cestují-li společně
- čs. občanům trvale bydlícím v obvodu UNV Praha.

Provádí ohlašovací a pobytovou agendu cizích státních příslušníků a osob bez státní příslušnosti, trvale či přechodně dlících v obvodu ÚNV Praha.

Vede

- a/ celostátní evidenci cizích státních příslušníků a osob bez státní příslušnosti trvale žijících v ČSR,
- b/ celostátní evidenci přejezdů státních hranic cizozemskými motorovými vozidly.

B/ Po linii občanských průkazů:

Řídí a kontroluje vydávání občanských průkazů a registruje totožnost občanů.

Činí opatření k odhalování osob, které používají padělané nebo pozmeněné občanské průkazy, nebo se pohybují bez občanských průkazů.

Provádí administrativní pátrání po odcizených občanských průkazech.

Vede prověřování a prošetřování případů ztrát občanských průkazů.

Provádí šetření stížností v souvislosti výdeje občanských průkazů.

Dbá na včasné hlášení pobytu občanů a činí opatření k odhalování osob, které se vyhýbají hlášení pobytu. Usměrnjuje práci ohlašovatelů národních výborů.

Řídí

- práci okresních evidencí pobytu a využívá jich k administrativnímu pátrání po pobytu,
- práci ústřední evidence obyvatel, provádí celostátní administrativní pátrání po pobytu osob a podává informace o pobytu osob.

Informuje operativní orgány MV a VB o změnách pobytu osob trestaných, osob soustavně páchajících trestnou činností (recidivistů) a jiných závažných osob.

Ve spolupráci s orgány vnější služby dbá na stálé upevňování a přísné dodržování režimu průkazů a hlášení pobytu.

13/ Statisticko-evidenční odbor:

Vede evidenci a registraci vyšetřovacích spisů, agentury, agenturních a evidenčních spisů a daktyloskopických karet. Vyhodnocuje celostátně statistické údaje. Dbá na včasný pohyb vyšetřovacích spisů a dodržování zákonných lhůt. Dohlíží na včasné zaregistrování vyšetřovacích spisů a agenturních rozpracování. Vede agenturně operativní svazky a pečuje o věci důležité pro trestní řízení. Vede daktyloskopickou kartotéku a provádí vyhodnocování daktyloskopických karet.

Dodává operativním odborům potřebné desky, tiskopisy a vede jejich evidenci.

14/ Kádrový odbor:

Provádí výběr kádrů, je nápomocný při jejich výchově a doporučuje náčelníkům jejich rozmístování. Provádí zvláštní prověrky příslušníků VB. Vede jejich osobní spisy. Přípravuje návrhy na kádrová opatření jako povýšení, přemístění, jmenování do funkcí, uvolňování, vyznamenávání, nábor příslušníků VB a podobně. Přípravuje a eviduje kádrové rozkazy, podle nomenklatury náčelníka HS-VB.

Vyšetřuje přestupky a trestné činy, spáchané příslušníky VB. Vyřazuje a eviduje služební průkazy. Vede kartotéku příslušníků VB, zařazených na HS-VB. Zpracovává materiály příslušníků VB, odcházejících do důchodu.

Provádí ve spolupráci s příslušnými náčelníky výběr příslušníků VB do škol a kursů VB.

Řídí a kontroluje práci kádrových oddělení na podřízených součástech VB ve spolupráci se správou kádrů ministerstva vnitra.

Organizuje a řídí zdokonalovací školení, bojovou a tělesnou přípravu příslušníků VB. Dohlíží na dodržování kázně, správné nošení stejnokroje a zbraně příslušníky VB podle příslušných předpisů.

15/ Politický odbor:

Podle směrnic ÚV KSČ, rozkazu ministra vnitra, jeho náměstka pro VB a náčelníka HS-VB organizuje a řídí politickou práci a výchovu všech příslušníků VB v duchu bezmezné oddanosti straně a vládě.

Provádí politickou a masovou práci, zaměřenou na zajišťování služebních úkolů, uložených ministrem vnitra, jeho náměstkem pro VB a náčelníkem HS-VB.

Řídí politickou přípravu a zvyšování všeobecného vzdělání příslušníků VB, vypracovává a organizuje pro příslušníky VB přednášky. Organizuje besedy s pracujícími o práci orgánů VB. Řídí redakční radu ústředního časopisu VB a nástěnných novin VB.

Zevšeobecňuje zkušenosti z masové politické práce, morálně politického stavu příslušníků a navrhuje opatření ke zlepšení práce VB.

HLAVA IV.

Řízení práce podřízených součástí VB.

16/ Náčelník HS-VB řídí práci HS-VB a podřízených součástí VB osobně prostřednictvím svých zástupců, náčelníků správ a odborů.

17/ Správa VBŽ je podřízena náčelníku HS-VB. Náčelník správy VBŽ řídí práci podřízených součástí VBŽ prostřednictvím svých zástupců, náčelníků OŽO-VB a ŽO-VB.

OŽO-VB a ŽO jsou podřízeny bezprostředně správě VBŽ a s náčelníky správ VB a OŽD-MV spolupracují při provádění jednotlivých opatření.

18/ Náčelník KS-MV nebo OO-MV řídí práci VB na základě rozkazů a směrnic ministra vnitra, náměstka ministra pro VB a náčelníka HS-VB prostřednictvím svého zástupce pro VB (náčelníka S-VB, O-VB). Tyto rozkazy a směrnice není oprávněn rušit.

19/ Řídícími dokumenty jsou rozkazy, instrukce a směrnice, které jsou vydávány ministrem vnitra nebo s jeho souhlasem.

Náčelník HS-VB vydává rozkazy a směrnice k provedení a zajištění úspěšného plnění zásadních dokumentů, vydaných ministrem vnitra.

20/ Náčelník HS-VB a jeho zástupci řídí práci podřízených součástí VB kontrolou plnění vydaných rozkazů, směrnic, prováděním instrukcí, poskytováním praktické pomoci a prováděním politické výchovy příslušníků VB prostřednictvím odborů HS-VB a správy VBŽ.

21/ Náčelníci jednotlivých součástí VB předkládají HS-VB vyžadované zprávy o stavu jejich práce. HS-VB odhaluje nedostatky v práci součástí VB a činí opatření k jejich odstranění.

Prověřuje práci podřízených součástí VB přímo v místě a poskytuje praktickou pomoc ke zlepšení jejich práce.

Orgán HS-VB, který se zúčastní vyšetřování konkrétního případu na podřízené doučásti VB, stává se řídicím orgánem vyšetřování tohoto případu a úzce spolupracuje s náčelníkem S-VB.

22/ HS-VB provádí operativní porady k výměně zkušeností a upevnění morálně politického stavu příslušníků VB. Dbá na včasné předkládání výkazů a statistických údajů, vyhodnocuje je a vypracovává opatření k dalšímu zlepšení práce podřízených součástí VB. Ve své práci se opírá o služebně stranické aktivity, které organizuje za pomoci a souhlasu stranických orgánů.

23/ HS-VB vypracovává společně se správou kádrů ministerstva vnitra návrh organizace a systemizace součástí VB nebo návrhy na jejich změny a předkládá je ke schválení ministru vnitra.

HLAVA V.

Součinnost HS-VB s ostatními součástmi MV
a jinými ústředními úřady.

24) HS-VB spolupracuje se všemi správami ministerstva vnitra a v případě potřeby projednává jednotlivé otázky s jinými ministerstvy a ústředními úřady. Zásadní otázky projednává s jinými ministerstvy a ústředními úřady prostřednictvím vedení ministerstva vnitra; v legislativních věcech po předchozí dohodě a za spolupráce s legislativním oddělením vnitřní správy ministerstva vnitra.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 7. 2011

S T A T U T
správy Veřejné bezpečnosti pro železnici.

HLAVA I.

Všeobecná část.

Součástí Veřejné bezpečnosti pro železnici (VBŽ) jsou povolány k tomu, aby bděle chránily a střežily bezpečnost železničního provozu, bezpečnost cestujících, jejich osobního majetku, majetku železnice, zásilek přepravovaných po železnici a udržovaly veřejný pořádek a bezpečnost na území železnice a v objektech ČSD.

HLAVA II.

Organizační struktura správy Veřejné bezpečnosti pro železnici.

Správa Veřejné bezpečnosti pro železnici (S-VBŽ) je samostatnou organizační součástí hlavní správy VB a podřízena přímo náčelníku hlavní správy VB.

K zajištění nejlepšího řízení práce a poskytování účinné pomoci podřízeným součástem VBŽ zřizují se u S-VBŽ tyto odbory a oddělení:

- a/ vnitřní oddělení
- b/ odbor boje proti kriminálním trestným činům
- c/ odbor boje proti rozkrádání a spekulaci
- d/ oddělení vnější služby
- e/ oddělení vyšetřovací
- f/ oddělení politické.

HLAVA III.

Náplň práce jednotlivých odborů a oddělení.

1/ Vnitřní oddělení:

Provádí, řídí, kontroluje a prakticky pomáhá podřízeným součástem VBŽ v práci spojené s evidováním a včasným doručováním služební korespondence, rozkazů a směrnic ministra vnitra, jeho náměstků, náčelníka HS-VB a náčelníka S-VBŽ. Provádí zápisy z porad štábů a dbá, aby úkoly vyplývající z porad byly včas splněny. Vede evidenci všech rozkazů a písemností a zajišťuje jejich utajení. Dozírá na správné provádění administrativně hospodářských prací, správné a bezpečné uložení výzbroje a výstroje a řádné a úsporné hospodaření s veškerým materiálem na všech součástech VBŽ.

Vede evidenci a registraci operativních spisů v součástech VBŽ.

Zpracovává statistiky trestné činnosti, vyšetřování nehod, požárů a usmrcení na železnici, ukazatele trestné činnosti pro operativní využití k prevenci pro součásti VBŽ a vede evidenci nehod, požárů a pachatelů trestné činnosti na železnici.

Řídí v součástech VBŽ a provádí pátrání po pachatelích trestných činů, jichž totožnost je známa, po ztracených a odcizených zbraních a spolupracuje s ostatními součástmi VBŽ při pátrání po odcizených věcech.

Podřízeným součástí VBŽ poskytuje praktickou pomoc.

2/ Odbor boje proti kriminálním trestným činům:

Organizuje a řídí preventivní činnost proti kriminální trestné činnosti, železničním nehodám a požárům na železnici.

Vytváří a na podřízených součástech VBŽ pomáhá vytvářet agenturní síť, schopnou pronikat do kriminálního prostředí a tím zamezuje činnosti kriminálních živlů a rozkrývá již spáchané trestné činy.

Vede operativně taktické evidence, tyto vyhodnocuje a aktivně rozpracovává pachatele.

Aktivně rozpracovává závažné neobjasněné trestné činy, přesahující rámec jednotlivých ŽO-VB.

Provádí rozbor trestné činnosti, zkoumá příčiny vzniku nebo růstu zločinnosti, příčiny železničních nehod a požárů a provádí opatření k jejich předcházení a odstranění.

Pomáhá železnici v preventivní boji proti železničním dopravním nehodám a závadám v provozu železnice.

K preventivní boji proti trestné činnosti mládeže na železnici řídí a usměrňuje výstavbu PS VBŽ ze řad ČSM v úzké spolupráci s politickými pracovníky VBŽ a funkcionáři ČSM.

Kontroluje práci podřízených součástí VBŽ a poskytuje jim pomoc v boji s kriminální trestnou činností a v boji proti železničním nehodám a požárům.

Formy kriminální trestné činnosti na železnici zevšeobecňuje za účelem zlepšení práce podřízenými součástmi VBŽ.

3/ Odbor boje proti rozkrádání a spekulaci:

Organizuje, řídí a provádí preventivní činnost k zamezení rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, spekulaci všeho druhu, rozkrádání přepravovaných zásilek, padělání dokladů, úplatkářství, porušování povinností veřejného činitele ve všech úsecích železnice, sleduje železniční objekty, v nichž je dána možnost provádění trestné činnosti nebo v nichž je trestná činnost páchána a zkoumá formy rozkrádání, pašování a spekulace.

Má pod přímým operativním dohledem určité úseky ministerstva dopravy.

K tomu účelu vytváří a na podřízených součástech pomáhá vytvářet agenturní síť, schopnou odhalovat trestnou činnost a osoby, které trestnou činnost provádějí nebo připravují, aktivně rozpracovává.

Dbá, aby zbraně, jedy a výbušiny nebyly zcizovány a byly používány jen k určeným účelům. Za tím účelem provádí průzkum prostorů, kde se

zbraně, jedy a výbušiny uskladňují případně, kde je jich používáno.

Provádí pátrání po ztracených, mimořádně důležitých zásilkách. Provádí rozборы trestné činnosti na železnici, zkoumá příčiny vzniku nebo růstu trestné činnosti, zevšeobecňuje formy trestné činnosti pro podřízené součásti VBŽ a provádí opatření k objasnování trestné činnosti na železnici.

Kontroluje práci podřízených součástí a poskytuje jim všestrannou pomoc v boji s trestnou činností.

4/ Oddělení vnější služby:

Řídí a usměrňuje práci úsekových zmocněnců a hlídkových příslušníků VBŽ k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti a v boji proti trestné činnosti.

Dbá, aby příslušníci vnější služby VBŽ byli soustavně zaměřováni na boj proti rozkrádání a spekulaci, na odhalování drobných kriminálních trestných činů a na pátrání po hledaných osobách.

K úspěšnému zajištění veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti na železnici vytváří Pomocné strážce VBŽ a úzce spolupracuje s ozbrojenou a požární ochranou železnice /OFOŽ/.

Ve spolupráci s politickým oddělením S-VBŽ a odborem boje proti kriminálním trestným činům zajišťuje výchovu PS VBŽ k zajištění úkolů VBŽ.

Organizuje bezpečnostní opatření při mimořádných opatřeních ve spolupráci s OŽD-MV a OPOŽ-ČSD.

Dbá na dodržování režimu průkazů a hlášení pobytu na železnici.

Kontroluje práci příslušníků vnější služby VBŽ a práci PS VBŽ a poskytuje jim praktickou pomoc.

5/ Oddělení vyšetřování:

Řídí a usměrňuje vyšetřování a práci techniků VBŽ na podřízených součástech VBŽ.

Vyšetřuje a řídí vyšetřování trestných činů a skupinových případů, přesahujících rámec jednotlivých OŽO-VB.

Dohlíží na dodržování socialistické zákonnosti a stanovených vyšetřovacích lhůt, zejména ve věcech vazebních.

Kontroluje odůvodněnost zavádění vyšetřování, vazeb, osobních i domovních prohlídek a objektivnost vyšetřování.

Dbá o všestranné a aktivní vyšetřování trestných činů, železničních nehod a požárů, které by zaručovalo zajištění a usvědčení viníků.

Kontroluje práci vyšetřovacích součástí VBŽ a poskytuje jim praktickou pomoc.

6/ Politické oddělení:

Podle směrnic ÚV-KSČ, rozkazů ministra vnitra, jeho náměstků a náčelníka HS-VB a náčelníka S-VBŽ:

- organizuje politickou práci a řídí výchovu všech příslušníků S-VBŽ a v podřízených součástech VBŽ,
- provádí politickou a masovou práci v součástech VBŽ se zaměřením na

- zajišťování služebních úkolů a plnění rozkazů,
- řídí politickou přípravu a zvyšování všeobecného vzdělání příslušníků VBŽ,
- organizuje besedy se železničními zaměstnanci a cestujícími o práci příslušníků VBŽ se zaměřením k předcházení trestné činnosti nehodovosti a úrazovosti na železnici a pomáhá tak ve výchově železničářů a cestujících ke zvyšování dopravní a přepravní kázně a kultury cestování,

S tímto účelem provádí a řídí provádění výstavek:

- zevšeobecňuje v součástech VBŽ zkušenosti z masové politické práce,
- vyhodnocuje morálně politický stav příslušníků VBŽ a navrhuje opatření ke zlepšení práce ve VBŽ,
- kontroluje masově politickou práci v součástech VBŽ a poskytuje jim praktickou pomoc.

7/ Kádrová opatření příslušníků VBŽ:

Kádrová opatření příslušníků VBŽ provádí náčelník S-VBŽ a náčelníci OŽO-VB prostřednictvím kádrového odboru HS-VB a kádrových skupin OŽO-VB.

Náčelníci OŽO-VB předkládají náčelníku S-VBŽ návrhy na kádrová opatření, které nemohou provádět ve vlastní nomenklatuře.

Náčelník S-VBŽ provádí kádrová opatření podle své nomenklatury a podle kázeňského řádu VB nebo je předkládá se svým stanoviskem k provedení náčelníku HS-VB nebo jeho prostřednictvím náměstkovi ministra vnitra pro VB a ministru vnitra.

HLAVA IV.

Řízení práce podřízených součástí VBŽ.

- 1/ Náčelník S-VBŽ řídí práci S-VBŽ a podřízených součástí VBŽ osobně, prostřednictvím svých zástupců, náčelníků odborů a oddělení S-VBŽ.
- 2/ Součásti VBŽ jsou podřízeny bezprostředně S-VBŽ a s náčelníky ostatních součástí MV a VB úzce spolupracují.
- 3/ Při provádění celokrajských opatření je krajský náčelník MV starším náčelníkem vůči náčelníku OŽO-VB a to pro ten úsek železničních tratí, který prochází příslušným krajem. Náčelníci OŽD-MV a OOŽD-MV jsou staršími operativními náčelníky v poměru k náčelníkům OŽO-VB resp. ŽO-VB a mohou vydávat rozkazy příslušníkům VBŽ jedině prostřednictvím náčelníků součástí VBŽ.
- 4/ Součásti VBŽ jsou povinny úzce pracovat se součástmi OŽD-MV a předávat jim veškeré zjištěné případy a poznatky, týkající se jejich problematiky. Totéž jsou povinny provádět součásti OŽD-MV k součástem VBŽ.
- 5/ Řídícími dokumenty jsou rozkazy, instrukce, a směrnice, které jsou vydávány ministrem vnitra, jeho náměstkem nebo náčelníkem HS-VB. Náčelník S-VBŽ vydává rozkazy, směrnice a lekce k provedení úspěšného plnění řídicích dokumentů. Zásadní rozkazy, směrnice a lekce vydává náčelník S-VBŽ po souhlasu náčelníka HS-VB, ostatní rozkazy dává podřízeným součástem přímo.

6/ Náčelník S-VBŽ řídí práci podřízených součástí VBŽ kontrolou plnění vydaných dokumentů, prováděním instrukcí, poskytováním praktické pomoci a politickou a odbornou výchovou příslušníků VBŽ.

7/ Náčelníci OŽO-VB předkládají náčelníku S-VBŽ správy o činnosti součástí VBŽ o stavu jejich práce. Správa VBŽ tyto zprávy vyhodnocuje, kontroluje jejich skutečný stav, kontroluje činnost podřízených součástí VBŽ přímo, odhaluje nedostatky v práci podřízených součástí VBŽ a provádí potřebná opatření k jejich odstranění a zlepšení činnosti součástí VBŽ, při čemž jim poskytuje praktickou pomoc. Příslušník S-VBŽ, který se účastní zpracování konkrétního případu v součástech VBŽ, je řídícím tohoto případu a úzce spolupracuje s náčelníkem součástí VBŽ.

8/ K výměně zkušeností v práci součástí VBŽ a k upevnění morálně politického stavu příslušníků VBŽ účastní se náčelníci součástí VBŽ operativních porad, svolávaných náčelníkem HS-VB nebo náčelníkem S-VBŽ.

9/ Správa VBŽ vypracovává návrhy organizace a systemizace součástí VBŽ nebo návrhy na jejich změny.

HLAVA V.

Součinnost S-VBŽ s ostatními součástmi MV a jinými ústředními úřady.

Správa VBŽ úzce spolupracuje se všemi odbory HS-VB, ostatními součástmi MV a VB, zejména s 5. správou MV a projednává jednotlivé problémy s jinými ústředními úřady, zejména s ministerstvem dopravy. V zásadních otázkách spolupracuje s jinými ústředními úřady prostřednictvím náčelníka HS-VB a vedení ministerstva vnitra.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008